

ὁ Θεὸς ἡυδόκησε νὰ ὀρίσῃ τὴν παρασκευὴν ὡς ἡμέραν ἑορτῆς εἰς τοὺς μουσουλμάνους. Ἡ προσευχὴ τῆς παρασκευῆς λέγεται σελάτουλ-δζουμαῶ, ἐξ οὗ καὶ ὁ ναὸς καλεῖται παρ' αὐτοῖς τζαμί, ἥτοι μέρος ὅπερ συναθροίζει τοὺς πιστοὺς, ἢ ἔνθα συνέρχονται πρὸς δημοσίαν λατρείαν.

Συγκρίνοντες τὴν ἡμέραν ταύτην πρὸς τὰς παρ' ἄλλοις ἔθνεσι πρὸς δοξολογίαν τοῦ Θεοῦ καθιερωμένας ἡμέρας, παρατηροῦμεν ὅτι οἱ μωαμεθανοὶ δὲν εἶνε ἡναγκασμένοι νὰ ἑορτάζωσι τὴν ἡμέραν ταύτην μετὰ τοσαύτης ἱερότητος, ὡς εἰσι πρὸς τοῦτο οἱ Ἑβραῖοι, ἑορτάζοντες τὸ Σάββατον καὶ οἱ Χριστιανοὶ τὴν Κυριακὴν· διότι ἐν τινι ἐδαφίῳ τοῦ Κορανίου (Κεφ. ΞΓ') ρητῶς ἐπιτρέπεται αὐτοῖς νὰ ἐπιστρέψωσι εἰς τὰ ἔργα αὐτῶν μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς προσευχῆς, καίτοι πολλοὶ τῶν λίαν εὐλαβῶν ἀποδοκιμάζουσι τὸ νὰ δαπανᾶται μέρος τῆς ἡμέρας ταύτης εἰς κοσμικὰς ὑποθέσεις καὶ ἀπαιτοῦσι νὰ ἀφιερῶται ὁλόκληρος εἰς ἔργα τῆς μελλούσης ζωῆς.

Ἐκτὸς τῆς παρασκευῆς, καλουμένης ὡς ἀνωτέρω, καὶ τοῦ σαββάτου, καλουμένου γεβμισέπτ, ἥτοι ἡμέρα ἀναπαύσεως, ἡσυχίας, αἱ λοιπαὶ τῆς ἐβδομάδος ἡμέραι βαίνουνσι κατ' ἀριθμητικὴν τάξιν, ἥτοι λέγονται, γεβμιλ-ἁχάδ πρώτη ἡμέρα ἢ Κυριακή· γεβμιλ-ισνέϊν, δευτέρα ἡμέρα· γεβμιλ-σελασέ τρίτη ἡμέρα· γεβμιλ-έρμπαῶ, τετάρτη ἡμέρα· γεβμιλ-χαμίς, πέμπτη ἡμέρα.

ΜΗΝΕΣ ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΟΙ ΥΠΟ ΤΟΥ ΚΟΡΑΝΙΟΥ ΩΣ ΙΕΡΟΙ

Ἔθος ὑπῆρχε παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἀραβί νὰ τηρῶσιν ὡς ἱεροὺς τέσσαρας μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ὁποίων θεώρουν παράνομον τὸ ἀπέρχεσθαι εἰς πόλεμον, ἀπέχοντες οὕτω πάσης ἐπιδρομῆς καὶ ἐχθροπραξίας. Κατὰ τοὺς μῆνας τούτους ὁ πλησίον τοῦ ἐχθροῦ αὐτοῦ εὐρισκόμενος ἔζη ἐν πλήρει ἀσφαλείᾳ καὶ ἂν ἤθελέ τις μάλιστα ἀπαντήσῃ τὸν φονέα τοῦ πατρὸς ἢ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, δὲν ἠδύνατο ποσῶς νὰ τὸν κακοποιήσῃ. Ἐκ τούτου δὲ καταδεικνύεται τρανῶς ἡ φιλάνθρωπία τοῦ ἀραβικοῦ ἔθνους, ὅπερ, καίτοι ἐκτεθειμένον, ὡς ἐκ τοῦ ἀνεξαρτήτου πολιτεύματος τῶν πλείστων φυλῶν αὐτοῦ, εἰς διηνεκεῖς ἔριδας καὶ πολέμους πρὸς διατήρησιν τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ, ἐθεώρει νόμιμον νὰ περιστέλλῃ τὴν λύσσαν τοῦ πολέμου καθ' ὠρισμένην τινὰ χρόνον περίοδον.

Ὁ θεσμὸς οὗτος, ὅστις καθιερώθη μεταξὺ ὄλων τῶν ἀραβικῶν φυλῶν, ἐξαιρουμένων τῶν φυλῶν τοῦ Ταΐ καὶ Χαταάμ καὶ τινων ἀπογόνων τοῦ Χαρίζ Ἰων Καάβ (παρ' ὧ οὐδεὶς τόπος ἢ χρόνος ἱερὸς ὑπῆρχε) ἐτηρεῖτο παρ' αὐταῖς μετὰ τοσαύτης θρησκευτικῆς εὐλαβείας, ὥστε ἐλάχιστα περιστάσεις ἀναφέρονται ἐν τῇ ἱστορίᾳ καθ' ἃς παρέβησαν τὸν θεσμόν τοῦτον (κατὰ τινὰς τέσσαρες, κατ' ἄλλους δὲ ἐξ περιστάσεις), οἱ δὲ κατ' αὐτοὺς τοὺς μῆνας ἐπιχειρηθέντες πόλεμοι θεωροῦνται παράνομοι,

τοιούτος δὲ εἶναι καὶ ὁ πόλεμος ὃν ἐπεχείρησαν αἱ φυλαὶ τοῦ Κορίς μετὰ τοῦ Καῖς-Ἀϊλάν, καθ' ὃν ὁ Μωάμεθ ὑπηρετεῖ ὑπὸ τοὺς θεῖους αὐτοῦ, ὡν κατὰ τινὰς μὲν τεσσάρων καὶ δέκα ἐτῶν κατ' ἄλλους δὲ εἰκοσαέτης.

Οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος μῆνες εἶναι ὁ ρετζέπ, ζιλκαδέ, ζιλχιτζέ καὶ μουχαρέμ, ἥτοι ὁ ἑβδομος, ὁ ἐνδέκατος, δωδέκατος καὶ ὁ πρῶτος τοῦ ἐνιαυτοῦ. Ὁ ζιλχιτζέ ἦτον ὁ μὴν καθ' ὃν μετέβαινον εἰς προσκύνῃσιν τοῦ ναοῦ τῆς Μέκκας καὶ πρὶν ἢ ἔτι εἰσαχθῇ ὁ μωαμεθανισμὸς παρ' αὐτοῖς· ἔνεκα δὲ τούτου, ἵνα δύνωνται νὰ μεταβαίνωσιν ἀσφαλῶς εἰς τὸ μέρος τῆς γενικῆς ταύτης ἑορτῆς καὶ ἐπανακάμπτωσιν εἰς τὰ ἴδια, ἐθεωρεῖτο ἀπαράβιαστος καὶ ὁ προηγούμενος τοῦ μηνὸς τούτου καὶ ὁ ἐπόμενος αὐτῷ, ἥτοι ὁ ζιλκαδέ καὶ ὁ μουχαρέμ. Αὐστηρότερον τῶν ἄλλων λέγεται ὅτι ἐφυλάσσετο ὁ ρετζέπ, πιθανῶς διότι κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον ἐνήστευον ἀνεκαθεν οἱ εἰδωλολάτραι Ἀραβες. Ὁ ῥαμαζάν, ὅστις κατόπιν ὠρίσθη ὑπὸ τοῦ Μωάμεθ ὡς μὴν νηστείας, ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους τῆς εἰδωλολατρείας καθιερωμένος εἰς ὄργια καὶ πότους.

Ἡ τήρησις τῶν μνησθέντων μηνῶν ἐφάνη εἰς τὸν Μωάμεθ τόσον λογικὴ, ὥστε παρεδέξατο αὐτὴν καὶ διὰ τοῦτο ἐν πλείστοις χωρίοις τοῦ Κορανίου ἀπαγορεύεται κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν μηνῶν τούτων ρητῶς ὁ πόλεμος κατ' ἐκείνων οἵτινες θεωροῦσιν ἐπίσης αὐτοὺς ἱεροὺς, διότι, ἄλλως, δίδοται πλήρης ἄδεια νὰ προσβάλλωσιν ὡς καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην περίστασιν τοὺς μὴ θεωροῦντας αὐτοὺς ὡς τοιούτους. Ὁ Μωάμεθ ἀπηγόρευεν ἐπίσης ρητῶς τὸ ν' ἀντικαθίσταται ὁ μουχαρέμ διὰ τοῦ ἐπομένου σαφέρ, τὸν ὅποιον οἱ Ἀραβες, ἀπηυθεμένοι νὰ διάγωσιν ἐν ἀεργίᾳ ἐπὶ τρεῖς κατὰ συνέχειαν μῆνας καὶ ποθοῦντες τὰς συνήθεις αὐτῶν ἐκδρομὰς καὶ λεηλασίας, ἐώρταζον ἀντὶ τοῦ μουχαρέμ, διαρκούντος τοῦ ὁποίου ἐδίδοντο εἰς τὰς ἀρχαίας αὐτῶν ἑξεις. Τὴν καινοτομίαν ταύτην ἀπηγόρευεν αὐστηρῶς ὁ Μωάμεθ ὡς ἀσεβῆ καὶ παράνομον, ὡς ρητῶς ἀναφέρεται ἐν τῷ Κορανίῳ, ἐν τῷ 38 ἐδαφίῳ τοῦ Θ'. κεφαλαίου, ὅπερ ἐπιγράφεται ἢ Μετάνοις, ἔνθα λέγει ὅτι τὸ μεταφέρειν εἰς ἄλλον καιρὸν τοὺς ἱερεῖς μῆνας εἶναι περίσσεια ἀσεβείας· ἐπίσης ἐν τῷ 37 ἐδαφ. τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου ὁ ἀριθμὸς τῶν μηνῶν ὀρίζεται εἰς δώδεκα, ὧν οἱ τέσσαρες εἶναι Ἱεροὶ (σουχούρι χουρούμ)· διὰ τοῦ ἐδαφίου τούτου ἀπαγορεύεται ἡ προσθήκη τοῦ μηνός, ὃν οἱ Ἀραβες προσέθετον εἰς τοὺς δώδεκα μῆνας, ὅτε μὲν κατὰ πᾶν τρίτον ἔτος, ὅτε δὲ κατὰ πᾶν δεύτερον, μιμούμενοι τοὺς Ἑβραίους, ὅπως μετατρέπωσι τοὺς σεληνιακοὺς μῆνας εἰς ἡλιακοὺς. Ἡ μεταφορὰ αὕτη καλεῖται νεσε'ϊ, ἐξ ἧς ἀρχεται ἐν τῷ ἀραβικῷ κειμένῳ καὶ τὸ ἀνωτέρω 38 ἐδάφιον.

ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Δικτατὴς ἐν τῷ Ἐπικρ. Δικτατηρίῳ Ἀμμοχώστου.